

počenjati take gorostasne krivice. A zdi se mi, da Radič obrambe kmetskih koristi ne vzame resno. Njemu je vse skupaj le «špas». Značilno je dejstvo, da so se radikalni in demokrati na vse kriplje protivilo našemu predlogu, da bi se upravljanje «remontno-komorskega fonda» odvezlo oficirjem in se dalo državni blagajni. Oficirji v Beogradu bodo iz teh milijonskih svot lahko kupovali konje, vozove, avtomobile in drugo robo, a ne parlament in nihče drugi ne bo imel pravice jih kontrolirati. Glede komore moram tudi povdarjati, da bodo po tem zakonu naši župani, oziroma občine postali brez plačni hlapci militarizma.

Občina naj plačuje podpore. Za časa svetovne vojske se je iz fonda, ki se je nabral od vojaških taks in državnih dohodkov plačevalo podpore za družine vpo-klicanih in padlih. Novi vojaški zakon ima gorostasno določilo, da mora odslej občina plačevati te podpore. To se pravi finančno zrušiti celo občinsko gospodarstvo v slučaju mobilizacije. Vso breme vali državna in vojaška kasta od sebe na ramena občin. To je nepregledna krivica. Če se bo ta določba vojaškega zakona izvajala, bo to udarec za občine, ki bo upropastil vse naše gospodarstvo. A srbski radikalni in z njimi vred demokrati so bili v vojnem odseku za vse dokaze in protipredloge naših dveh zastopnikov gluhi in topi.

To so nekatere točke iz novega vojaškega zakona. Od časa do časa bom še pojasnil vojaški zakon z druge strani. Te dni bomo poslanci Slovenske ljudske stranke v državnem zboru napeli vse sile, da opozorimo vlado na velike krivice in neznosna bremena, ki jih prinaša ta zakon. A, ker glede vojaškega zakona držijo radikalni in demokrati skupaj, bo naš odpor — zlomljen. Ko Radič v Zagrebu pridiguje proti militarizmu, pa nas vladna večina osrečuje z staroveškim vojaškim zakonom.

Za izvoz vina iz Slovenije.

Narodni poslanec g. Franjo Žebot je v seji narodne skupščine dne 25. junija v razpravi o izvanrednih vladnih kreditih med drugim govoril tudi o trgovini, obrti in industriji v Sloveniji. Naše kmetske vinogradnike in viničarje bo gotovo zanimalo, kako so se naši poslanci v Beogradu zavzeli za odpomoč našim vinorodnim krajem. Poslanec Žebot je izvajal:

Trgovske pogodbe s tujimi državami so važna stvar za naš gospodarski napredek. Ne bom se tukaj pečal z raznimi drugimi strokami, ampak se bom omejil samo na izvoz našega vina. Naša država ima okoli 200 tisoč ha vinogradov in pridelava okoli 4 milijone hl vina na leto. Tri četrtine vina se uporabi doma, ena četrtina približno je pa na vsak način pripravljena za izvoz. Kako so samostojni lagali slovenskim vinogradnikom.

Prejšnje leto smo čuli, ko je bila na vladi prejšnja demokratsko-radikalna-samostojna vlada, da se je skle nila s Čehoslovaško pogodba radi količine izvoza našega vina v Čehoslovaško. In ko je bil naš prijatelj, gos-pod Pucelj, na vladi, se je razkričalo po slovenskih li-stih, na zborih itd., sedaj je jugoslovansko vinogradniš-tvo rešeno, sedaj je prišel angel varuh, ki hoče rešiti jugoslovansko vino. V «Kmetijskem listu», v «Slov. Na-rodu» in v «Jutru» se je z debelimi črkami tiskalo, ka-ko je dobro za naše vinogradništvo, kako je dobro za našo državo in kaj imamo vse pričakovati od tega

«obilnega» izvoza našega vina. Toda pozneje se je izkazalo, da iz vsega tega ni bilo nič. Naši vinogradniki propadajo, propadajo viničarji, propada vinska trgo-vina sploh. In zakaj? Ker naša vlada pri pogajanjih z Čehoslovaško ni znala izrabiti one sile, katero je zna-la izrabiti Italija in Madžarska. Italija in Madžarska, sta dobile od Čehoslovaške velike ugodnosti. Naša vla-da pa, ki se vedno hvali s pobratinstvom iz z velikimi prijateljskimi odnosi z Čehoslovaško, je po svojih mi-nistrskih sklenila tako pogodbo, da bi morali mi plačati 5 čeških kron na vsak liter izvoženega vina bruto. To znači 50 naših kron ali 12 in pol dinarja na liter iz-voženega vina. Kako velike so torej ugodnosti, katere so lansko leto naklonili naši prijatelji kot Pucelj, Žer-jav in Kukovec naši državi in našemu vinogradništvu!

Poldrug milijon ljudi živi od vinogradništva.

V naši državi živi približno poldrug milijon ljudi samo od vinogradništva. V Sloveniji pa okoli 250.000 ljudi. Samo na Slov. Stajerskem se pridelava letno 400 tisoč hl vina. Od tega se porabi do 150.000 hl doma, 50 tisoč hl se ga izvozi in 200.000 hl v vrednosti do 80 mi-lionov dinarjev pa leži v naših kletih. Naši ljudje te-ga vina ne morejo prodati, si ne morejo nabaviti naj-nujnejših življenjskih potrebščin, ne morejo plačati že dosedanjih davkov, še manj bodo pa mogli plačati one davke, ki jim jih hočete tako povišati. Povdarjam, da je za našo državo edino avstrijski trg merodajen za izvoz vina. Čehoslovaška za nas ne pride v poštev, četudi sklenete z njo še tako ugodno trgovsko pogodbo, ker Čehi ne marajo rezkih vin, ampak imajo veliko rajši francoska in madžarska vina.

Naš vinski trg je edino Nemška Avstrija.

Zato bi bila najboljša prilika, ako bi naša vlada tekočega leta, ko se bo v jeseni, kakor beremo v časopi-sju, sklepala trgovska pogodba z Nemško Avstrijo sklenila ugodno pogodbo glede izvoza vina. Nemška Av-strija se naj prisili, da bo pristala na to, da zniža vsaj za 50 odstot. uvozno carino iz Jugoslavije.

Vinarski in sadjarski odsek slovenske Kmetijske družbe v Ljubljani, ki ima svoj sedež v Mariboru, je dne 10. junija t. l. poslal na narodno skupščino in na posamezna ministrstva obširno spomenico, v kateri na-vaja, da je nujno potrebno, da se na vsak način vpliva na Nemško Avstrijo, ko se bo sklepala z njo trgovska pogodba, da ona odneha od svoje visoke carine. Dovo-lite mi, da vam na kratko navedem zahteve tega odseka. Nujne in opravilne zahteve vinogradnikov v Sloveniji.

Doseči se morajo a) sklepi ugodnih trgovinskih po-godb z vinouvažujočimi državami, pri čemer se mora poskusiti doseči čimvečje znižanje uvoznih carin na vino, ki so danes povsod tako visoke, da onemogočuj-e vsak uvoz naših vin. Za izvoz našega vina pridejo danes v poštev: Avstrija in Čehoslovaška, nadalje tudi Švicarska, Poljska itd. V svrhu zaščite oziroma zastop-stva interesov vinarstva bi se moralo pritegniti trgov-skim pogajanjem vinarstva večake kot eksperte našim delegatom. Avstrijska uvozna carina na vino znaša dan-es 60 zlatih kron za hl. Uvoz boljših nad 10 odstot. alkohola vsebujočih vin v Avstrijo bi bil omogočen, če bi se avstrijska uvozna carina znižala na polovico, na-vadnih namiznih vin pod 10 odstot. alkohola pa še le, če bi se ista znižala na 10 zlatih kron za hl. Čehosl-vaška uvozna carina znaša 5 čeških kron to je 12,50 D na liter. Tukaj bi bil uvoz najboljših vin mogoč, če bi se uvozna carina znižala za polovico, lažjih na šestinako

današnje visočine. Izvoz vina bi se nadalje znatno po-spešil:

b) z odpravo vseh otežkočenj pri nakupu in prevo-zu vina, namenjenega za izvoz, ter pošiljatve inozem-ske prazne posode za polnjenje;

c) z olajšavo dobave potnih listov in vizuma za daljšo dobo in za poljubno pogosto potovanje sem in tja za vinske kupce;

d) z naprostodajo uvoza prazne inozemske posode za polnjene in izvoza tuzemske izposojene polne poso-de samo proti primerni deklaraciji;

e) z znižanjem železniških tarifov za pošiljanje vi-na, namenjenega za izvoz;

f) z oprostitvijo za izvoz namenjenega vina vseh pristojbin;

g) z dovolitvijo premij izvoznikom vina, kakor jih je svojčas plačevala Italija svojim izvoznikarjem, da prepreči vinsko krizo;

h) s čim hitrejšo odpravo za izvoz namenjenega vi-na ter v to svrhu poslani prazne posode od strani naših železnic in končno

i) s točno odpravo vinskih transportov, namenje-nih za izvoz ter transportov za polnjenje poslani praz-ne inozemske posode od strani naših carinarnic.

Nadalje je potrebno:

1. Da se uvede najstrožja kontrola vina, ki se pro-daja na debelo, glede pristnosti in

2. da se uvede najstrožja kontrola vina, ki se toči in prodaja na drobno v gostilniških in drugih obratih glede pristnosti in glede cen.

Kletarski nadzorniki, kakor so zamišljeni po vin-skem zakonu, imajo tukaj vršiti velevažno nalogo: šči-titi imajo koristiti vinogradnikov in obenem konsument-ov. Njihovo delovanje, ki se je zadnji čas vsled po-manjkanja kreditov zanemarjalo in znatno omejilo, se mora vnovič v polnem obsegu vzpostaviti, razširiti in poglobiti. V interesu vinarstva in konsumentov je tudi, da se veljavnost vinskega zakona razširi na celo državo.

Pri tej priložnosti moram omeniti, da se kljub temu da imamo nadprodukcijo vina in ga ne moremo pro-dati, vrši na veliko ponarejanje vina v naši državi. — Imamo sicer pri nas v Sloveniji zakon, ki prepoveduje ponarejanje vina, a se ta zakon ne izvršuje, ker naša vlada za to nima nobenega smisla, in pa za to, ker so ti ponarejevalci vina po večini samo velebankirji in velekapitalisti.

3. Če bi se trošarinske pristojbine znižale ali vsaj zenačile tako, da bi smele občine naložiti k večjemu 50 odstot. na državno trošarino.

Nadalje bi se morala pospeševati poraba vina, ki je manj sposobna ali nesposobna za konsum, v destilacij-ske svrhe. Dovoliti bi se moralo tedaj

4. davka prosta destilacija vina in znižati državna trošarina na vinsko žganje. Pri nas se uvaža razne špi-rituozne, ki bi se naj raje doma izdelovale. Uvoz alko-holnih pijač, alkohola sploh, bi se moral prepovedati. Ravno tako bi se moralo prepovedati izdelovanja žgan-ja iz umetnega alkohola. S tem bi se samo pripomoglo k boljsemu izkoriščevanju raznih vinskih in sadnih odpadkov, temveč obenem onemogočilo daljno zastup-ljanje ljudstva z raznimi umetnimi alkoholi. Nadalje bi se moralo pospeševati

5. izdelovanje oceta (jesiha) iz slabšega vina in sad-ja ter sadjevca in bi se lahko iz tega pridelalo toliko naravnega oceta, da je absolutno nepotrebno posluževati se raznih umetnih ocentnih esenc v užitne svrhe, ki so

— Zate je poskrbljeno, dovolj boš imela za življenje in še prihranila si boš —.

«Oh John, jaz nočem živeti brez tebe —!»

Zalost nad ženino žalostjo je strlo tudi njegovo premagovanje. Naslonil je glavo na njene roke in krep-ki neuklonljivi mož je zajokal —.

Stephens se je med tem približal gospodični Sadie. Otožno je gledala Amerikanka s svojega visokega se-deža doli v njegovo upadlo, resnobno lice.

«Ne bojte se zase in za teto!» ji je pravil. «Prepri-čan sem, da boste kmalu rešeni. Egiptovski kamelarji so nedvomno trdo za nami. Dohiteli vas bodo! Polkov-nik Cochran bo skrbel za vas! Upam da dobite dovolj piti še preden zapustite oazo. Rad bi dal teti svojo suk-njo, mrzlo bo po noči. Pa je ne morem sleči. Naj si pri-hrani kos kruha, da bo imela kaj za zajutrek!»

Mirno je govoril kot bi dajal naročila za izlet. Ne-hote se ji je v njenem rahločutnem srcu vzbudilo ob-čudovanje za tega hladnokrvnega, odločnega moža.

«Kako nesebični ste!» je vzkliknila. «Nikoli še ni-sem videla takega človeka —! Tule stojite, — smrti gle-date v obraz, — pa mislite le na to, kako bi drugim pomagali —.»

«Še nekaj bi vam rad povedal, Sadie, in to naj bo-do moje zadnje besede. Saj mi ne boste zamerili? La-že, srečneje bom umrl —. Že večkrat sem hotel o tem z vami govoriti, pa bal sem se, da se mi bodele smejali, ker — ker niste vajeni resnih pogovorov —. Kajne? To je čisto razumljivo pri vas, ki ste vedno živeli le srečni in veseli, — meni pa je bilo težko —. Sedaj pa sem mr-tev človek in ni mi mnogo na tem, če se mi smejite —.»

«Oh, nikar tako ne govorite, gospod Stephens!» je zajakalo dekle.

«Vohče bi niti ne govoril o tem, — pa kakor sem dejal, srečneje bom umrl —. Če pa bi vedel, da vam bodo moje besede kedaj grenile življenje, ali pa vam delale neprijeten spomin — bi rajši nič ne povedal —.»

«Kaj mi hočete povedati?»

«Le to, da vas ljubim. Ves čas kar vas poznam, sem vas ljubil. Odkar sem srečal vas, sem postal dru-gačen človek. — Moja ljubezen do vas je bila nezmisel,

neumnost, dobro sem to vedel. Zato vam tudi ničesar nisem hotel povedati. Tudi sem se bal, da bi se osme-šil. — Sedaj pa mi je že vseeno, črez par ur bom mrtev —. In mnogo mi je na tem, da zveste, kako sem vas ljubil. — Vedite torej, da vas ljubim —. In pretečena dva dni, ko sem smel biti vedno blizu vas in sem vam smel lajšati trpljenje, ste bili — bi bila najsrečnejša v mojem življenju, da nisem bil prisiljen gledati, koliko ste trpeli —.»

Bleda in molčeča je zrla Sadie na izmučeno lice in v otožne oči, ki so gledale gori k njej. Ni vedela — mla-do, neizkušeno, nedolžno dekle je bila — kaj bi naj odgovorila na to slovesno izpoved, na ta izbruh lju-bezni, ki je butnil na dan v oči gled same smrti. Nje-nemu otroškemu srcu je bilo vse to nerazumljivo — pa vendar je razumela, da je bilo neizrekljivo sladko, da je bilo nedopovedljivo lepo, kar je čula —.

«Nič več ne bom rekel. Vidim, da vas dolgočasim. Pa toliko sem vam hotel povedati in sedaj je vse dobro —. Hvala vam, da ste me tako potrpežljivo in prijazno poslušali. Z Bogom, dobra, draga, mala Sadie! — Ne morem vam podati roke. Ali bi mi hoteli vi podati svo-jo —?»

Sklonila se je iz visokega sedla in mu jo je podala. Poljubil jo je.

In obrnil se je in šel na svoje mesto k tovarišem ter se postavil med Belmonta in Fardeta.

V vsem svojem življenju, polnem bojev in samo-zataje pa tudi uspehov, ni čutil kedaj toliko mirnega zadovoljstva, tolike sreče ko ta trenutek, — četudi je smrt stegovala svojo koščeno pest proti njemu. Prepe-val bi bil od radosti, ko je gledal svojim rabeljnom v obraz.

Sicer pa ni mnogo mislil nanjo in tudi ne na smrt. Važnejše misli so mu polnile glavo —. Mislil je na svo-jo ljubezen, mislil je na njo, kateri je pravkar izpove-dal največjo skrivnost svojega življenja. Veselilo ga je, da je to storil. Odslej ne bo več mislila nanj kot samo na slučajnega znanca, — vedela bo, da jo je lju-bil, ljubil do zadnjega vzdihljaja —.

Polkovnik Cochran je izbližine opazoval ves do-godek. Otožno se je popraševal, ali res vse to pomenja že konec, ločitev, smrt —.

Nekaj se mu je čudno zdelo. Razumel je, da so bili eni Arabci, tisti, ki so stali pri moških ujetnikih, dolo-čeni za rabeljne, drugi pa, ki so sedeli na kamelah, bi naj spremljali njega in ženske. Ni pa razumel, zakaj derviši nesrečnim trem tovarišem takoj ne porežejo vratov, ali jih ustrelijo ali kakorkoli spravijo iz sveta. Na kaj neki čakajo, se je čudil —. Morebiti čakajo, si je pravil, da pridejo Angleži čisto blizu. Tembolj jih bo jezilo, če bodo našli še topla trupla —. Pri jutrovcih je bita taka peklenska zloba čisto mogoča, to je vedel iz lastne izkušnje.

Spomnil se je tudi na Tippy Tillyja.

Kje tiči s svojimi tovariši? Če so med «rabeljni», in če se Belmontu posreči, da si osvobodi roke in prime za samokres, bi se še utegnili rešiti —.

Obrnil se je in skušal prodreti temo, ki je legala na gručo pod drevjem —.

Pa zastokal je razočaran —.

Rabeljni so bili sami Bagara-Arabci, krvoločni in brezsrčni mahdijevci, nedostopni za podkupovanje —. Tippy Tillyja in tovarišev ni videl nikjer. Najbrž so pri prvi četi, si je pravil.

Prvikrat je polkovnik izgubljal upanje.

«Z Bogom, ljubi tovariši! Bog vas varuj!» je vzklik-nil, ko je črnc potegnil njegovo kamelo za vrv. Za njim so prijezdile ženske, v obupu, ki se ne da popi-sati —.

Belmont, Stephens in Fardet so si oddahnili.

«Zadovoljen sem, da so končno odšli!» je rekel Ste-phens. Prišlo mu je iz srca.

«Res je! — In bolj je, da so šli —!» je pritrdil Fardet. «Kako dolgo bomo še čakali?»

«Ne predolgo!» je pikro dejal Belmont. «Pripravimo se na smrt —!»

Arabci so jih obstopili —.

Še enkrat so se obrnile ženske in z njim polkovnik, preden so zapustili oazo.

(Dalje prihodnjic.)

maravnost strup za želedec. V interesu vinarstva in sadjarstva, posebno pa v interesu narodnega zdravja leži tedaj, da se prodaja koncentriranih očetnih esenc v užitelne svrhe prepove.

Nadalje moram omeniti, da vinsko krizo postrujejo tudi brezobzirne izterjatve davkov od strani davčnih oblasti. Zahtevati se mora

6. da se vinogradnikom za časa vinske krize dovoli odložiti plačilo direktnih davkov, dokler svojega vina ne prodajo, oziroma vsaj do konca dotičnega računskega leta.

Centralistična vlada in predsedstvo ima gluha ušesa. To spomenico je poslal ta odsek visoki zbornici že pred enim mesecem, toda do danes še ni slišati, da bi se ta spomenica vsaj prečitala s tega mesta, še veliko manj pa, da bi se s strani vlade staval kak primeren predlog v korist našim vinogradnikom.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ministrom se mudi na počitnicah, hočejo pa popreje vojaški in uradniški zakon spraviti pod streho. Druga vsaj v glavnem, ker mislijo ministri, da ravno najslabše plačani državni uslužbenec lahko čakajo na plačo. Vse slabe in nazadnjaške nakane čvrsto podpirajo demokrati, če pa radikali slučajno pridejo na misel kakega zboljšanja v upravi, so pa demokrati zopet največji nasprotniki.

Med radikali in tudi med ministri so še vedno tri skupine. Ena bi na vsak način hotela imeti demokrate v vladi, da bi z njimi vodila nasilno politiko proti Slovincem in Hrvatom, druga sporazuma sicer ne odklanja, a misli, da je mogoč tudi, če vse pri starem ostane, in tretja, ki se zaveda, da se mora marsikaj spremeniti. Po trdovratnosti prve in po neodločnosti druge skupine se še do danes ni niti ena v Zagrebu dana obljuba izpolnila. Najbolj zagrizeni so radikali iz Bosne. Ti so prišli sedaj celo s predlogom, naj bi se prihodnje volitve vršile samo po srbskih pokrajinah, to je v delu države, ki si ga v Beogradu že od nekaj predstavljajo za Veliko Srbijo. Izvoljena večina naj bi potem proglasila državo za velesrbsko, ostali hrvatski in slovenski deli bi pa šele potem smeli voliti, ko bi se enkrat dovolj posrbili.

S takimi in podobnimi naklepi se je začelo baviti tudi doslej še precej resno beograjsko časopisje, ki pa obenem tudi nesramno blati in obrekuje voditelje Slovencev in Hrvatov. Najtežje kalibre so naperili zadnji čas proti dr. Korošcu. Beograjska «Politika» mu očita, da je odobral avstrijsko nasilje nad zasedenco Srbijo in da sili sedaj zopet v sovražni tabor. Ostudno in brezvestno obrekovanje je delo srbske gospode, ki s svojim narodom še nikdar ni delila nesreče in težkih časov, je temveč celo med vojno razkošno živele po francoskih letoviščih ter ves čas svojega političnega dela grabila milijone.

Nesposobnost in zaslepljenost vlade glede notranjih razmer se pa kaže tudi na zunaj. Beograd je dal Mussoliniju najvišji orden, proslavljal ga je na vse pretege, z italijanskim prijateljstvom je strašil Slovence in Hrvate, ni se pa niti enkrat poslužil pravic, ki mu jih dajejo mirovni dogovori. Sedaj hočejo Italijani prevreči vse pogodbe in dogovore ter zasesti Reko in naša vlada bo po svoji stari navadi najbrž zopet popustljiva, ker gre vse samo na škodo Slovencev in Hrvatov.

ALBANIJA.

Z albansko vlado v Tirani smo bili nekaj časa že v dobrih odnošjih, kar je imelo dobre posledice za obe strani. Vsled znane malomarnosti naše zunanje politike je pa dobila zadnji čas v Albaniji velik vpliv Italija, ki hoče dati Albaniji kantonalni upravni sistem, ki bi razdelil Albanijo v tri upravne dele, v severni (katoliški), tiranski in južni, pod grško sfero stoječi del. Miriditi so bili prej za nas, danes pa so za nas izgubljeni. Vpliv Italije pri njih je velik. Središče albanske politike se po italijanskem vplivu preseli iz Tirane v Skader. Italija nam ponuja Solun, zastavlja pa pot do Albanije. Albanci hočejo zavojevati zapadni del Makedonije in poznavalet tamošnjih razmer pravijo, da imajo pri tem znatne uspehe.

BOLGARIJA.

Bolgarska vlada zanika vse vesti, ki govorijo o kmetskih uporih v južnem delu, pač pa na veliko poroča o razkritih zaroti komunistov. Začela je silno preganjati delavske organizacije in za oporo pri tem delu kliče nazaj Wranglovec, ki so bili izgnani za časa kmetske vlade.

V PORUHRJU

so razni izgredi in napadi na dnevnem redu. Francozi pri zasedanju in zaplenjevanju uničujejo velikanske vrednosti, ne spoštujejo človeškega življenja in svobode, Nemci pa dajejo duška svojemu ogorčenju z napadi na železnice in francoske postojanke. Sv. oče je pozval nemško vlado, naj se izjavi proti takim dogodkom, belgijsko in francosko pa, da naj ne dela korakov, ki bi razburjenje prebivalstva še povečali.

RUSIJA.

Začetkom letošnjega leta so dohodki države potekali večinoma iz naturalnega davka (v žitu) in izdajanja bankovcev. Dosedaj je prva postavka prinesla 70 milijonov zlatih rubljev, druga pa 20 milijonov, tako, da ta postavka tvori sedaj samo 16% celega proračuna. Sedaj so pa mesto naturalnega davka zopet uvedeni davki v denarju, ki doprinašajo državi dvakrat toliko. Sa-

nacijski načrt ruske vlade za leto 1923-23 se glasi: 1. nobenih novih davkov, 2. izenačenje davkov potom uvedbe enotnega dohodninskega in premoženjskega davka v mestih in zemljiškega na deželi in 3. čimvečje štedenje. Kljub temu se bodo uradniške in delavske plače lahko znatno zvišale.

Naše prireditve.

Dekliški tabor za dekanijo Hoče in sosednjih župnij se vrši v nedeljo, dne 15. jul., na Ptujski gori po sledečem sporedu: 1. okoli 8. ure zbirališče pri kapeli v Župečji vasi, odkoder gre skupna procesija na Goro. 2. ob pol 10. uri pridiga in slovesna sv. maša. Po sv. maši zborovanje zunaj cerkve. Govori govornik iz Maribora in zastopnice posameznih društev. 3. Po zborovanju večernice. Pridigo ima g. Franc Polak. Dekleta hoče dekanije in sosednjih dekanij, udeležite se tabora v obilnem številu. Udeleženke dekliskega tabora imajo polovično vožnjo. Radi polovičnih kart se naj zglasijo pri gospodu kaplanu v Hočah Polaku.

Zakaj gre dne 22. julija vse v Šoštanj? Zato ker kaj tako veličastnega, kakor se obeta ta dan, naša Šaleška dolina še ni videla. Vse priprave so že v polnem teku, prijave prihajajo od vseh strani v tolikem številu, da je pripravljajni odbor že v rsni skrbi, kako najti dovolj velik prostor. Ena najlepših točk bo gotovo slovesna služba božja pod milim nebom ob spremljanju močne godbe na glavnem trgu mesta Šoštanj, enako kakor velik telovadni nastop popoldne, ki obsega 10 izbranih točk. Zlasti bodo gotovo ugajale krasne vaje mladenk s cvetnimi loki, ki tokrat nastopijo prvič v novih slikovitih krojih, enako višji naraščaj s težkimi vajami. Člani pa bodo vadili poleg lepih prostih vaj še krasne skupine iz 40 telovadcev in vaje v zvezdi. Nekaj posebno lepega bo tudi nastop pevskih zborov. Prijavljenih je že več evskih zborov, med njimi eden naraščajski, ki šteje 50 pevcev. Zato pa dne 22. julija vsi na orlovski dan v Šoštanj! Bog živi!

Delavski shod v Velenju. V nedeljo 15. julija se vrši velik shod naše stranke za delavce ob 8. uri dopoldne pri gospodu Gollu (namesto pri g. Valenčaku) kot je bilo že zadnjič objavljeno. Na shodu govori narodni poslanec g. Jože Gostinčar iz Ljubljane in govorniki iz drugih krajev. Ta dan je važen za vse delavce vseh strok, naj za celo Šaleško dolino nobeden ne izostane, posebno rudarji! Popoldne istega dne ob 5. uri pa se vrši velika ljudska veselica združena s shodom, ki bo za kmeta in delavca važno politično zborovanje. Vabljeni ste od blizu in daleč! Na obeh shodih poročajo isti govorniki kot dopoldne.

Grozna nesreča na Dravi.

Kdo se je ponesrečil?

1. Po celi naši škofiji dobro znani ter nad vse priljubljeni g. župnik iz Brezna ob Dravi Miroslav Volčič. Blagopokojni je bil duhovni svetovalec, kaplan na več velikih župnijah, kjer je zapustil najboljše spomine, in od leta 1909 naprej župnik na Brezno. Kot neustrašen Slovenec je bil pred vojno članom po celi Dravski dolini in je bil baš radi navdušenega slovanstva med vojno dalje časa zaprt v Gradcu. Po preobratu si je pridobil nezabne zasluge za mirno priklopitev krajev ob Dravi Jugoslaviji. Fantom in častnikom, ki so ga poznali iz naših pohodov na Koroško, je vsem v najboljšem spominu največjega gostoljubja ter prijaznosti. Po naravi je bil bolj šibkega zdravja, a po duhu in srcu velik, krotek ter mil, da ga je vzljubil vsakdo, ki je z njim občeval. Svojim udanim ovčicam pa je bil v vsakem oziru vse in brezniska fara se že danes bridko zaveda, da je zgubila z Volčičem očeta za dušo in telo. Nezabni nam blagopokojni je bil rojen 18. 7. 1874 v Mariboru in posvečen istotam 25. 7. 1897. Zapustil nas je po nesreči v za dušnega pastirja najboljših in najdelavnejših letih.

2. žrtev Drave pa je g. župnik Janko Baznik od Sv. Trojice v Halozah. Rajni g. Janko se je rodil 14. 10. 1885 pri Sv. Križu pri Kostanjevici na Kranjskem in bil v Mariboru posvečen 25. 7. 1909. Kaplanoval je na več težavnih župnijah, bil je med vojno vojni kurat, in še le pred dobrim letom je dobil župnijo Sv. Trojice. Bil je izvanredno močne telesne postave, vesele narave, pevec-tenorist in vsestransko dobrega srca ter navdušeno iskan pridigar. Valovi Drave so nam ga ugrabilil začetkom meske dobe.

3. smrtni ponesrečenec pa je primicijant g. Rudolf Ribič, rodom iz Trsta, pa je študiral kot begunec bogoslovje v Mariboru in bi bil 5. avgusta t. l. pel novo sv. mašo pri svojih sorodnikih pri Sv. Jerneju pri Ločah, a neizprosna roka usode je hotela drugače. Ribič se je rodil v Trstu 22. 1. 1900.

4. Kot četrtega so pogoltnili dravski valovi bogoslovca III. letnika g. Jožefa Deržečnika iz Ribnice na Poh., ki se je rodil istotam 7. 4. 1902.

Kako se je zgodila grozna nesreča.

Minulo nedeljo se je mudil g. trojiški župnik Baznik kot pridigar na Kupčičevi primiciji v Rušah. Od tamkaj se je odpeljal v ponedeljek popoldne v spremstvu primicijanta Ribiča in bogoslovca Deržečnika v Brezno na obisk k svojemu blagemu prijatelju Volčiču. Trojica pa ni našla brezniskega župnika več doma, ampak se je bil ta ravnokar prepeljal preko Drave in hotel na

godovanje hišne gospodinje Amalije k Hirschmanovim, oziroma Kacovim (na pol pota med Brezno in Vuhredom na desnem bregu Drave, Brezno leži na levem). Ker je hotel g. Baznik na vsak način govoriti z Volčičem, je odbrzela farovška dekla po cesti proti Marenbergu in klicala preko Drave g. župnika, naj počaka, ali pa se vrne. Gospod je razumel klice in sporočil, naj pridejo gospodje za njim, on jih bo počakal na drugi strani. In res, gostje so se prepeljali preko Drave z brodom (ki je bil za nje pri povratku usodepoln) in skupno z Volčičem so jo mahali k Hirschmanovim na godovno proslavo. Na povratku so dospeli krog polnoči zopet k zgoraj omenjenemu brodu, ki je med brezniskim mostom in faro cerkvijo ter služi samo za prevažanje oseb. Niso šli na most, ker sicer bi se bili zamudili več nego tri četrt ure, a potom broda bi bili v par minutah v brezniskem župnišču in bi bili tamkaj prenočili. Zbudili so brodarja, ki je odpel čoln in uravnal krmilo. Komaj pa je bil čoln kake 4 m od kraja in v najhujšem toku Drave, se je odtrgala železna vrva, za katero je bil čoln pripet na glavno brodovo vrvo in brod je prost priveze zdrčal navzdol po dravskih valovih, ki so baš tamkaj radi močnega vodnega padeča in skalovlja silno nevarni. Povrh pa se je še cela žaloigra doigrala ob pol eni uri v noči, ko je bilo temno kot v rogu. Uboge žrtve so takoj spoznale, da so v smrtni nevarnosti, napeli so vse moči, da potisnejo čoln h kraju, a valovi so jih odbijali in jim metali neprestano vodo v čoln.

Čuvaj od železniške čuvajnice, ki je med mostom in brodom, je slišal v spanju krike: «Urnaj prav krmilo, izmečite vodo iz čolna, na pomoč itd.!» Na te klice je urno vstal in odhitel k Dravi z dolgim drogrom, ki je imel ob koncu železni kavelj. Ko je bil pri Dravi, je drčal usodepolni čoln ravno mimo njega in ni veliko manj kolo, da ga ni dosegel z drogrom in ga ustavil. A, ker so valovi brodo hitro nesli in je bilo temno, je čuvaj pri rešilnem poiskusu prišel do potoka, ki se izliva iz hribov v Dravo in ni mogel kar hitro preko, ampak ga je moral obiti na plitvejšem mestu. Ko je pribrel z drogrom zopet do Drave, mu je že bil brod iz vidika in slišati je bilo še samo obupne klice žrtve v temno — nemo — noč.

Se en močen tresk ob takozvano Rižnikovo peč, ki moli iznad Drave skoro na sredini pod mostom, en skrupen krik, čoln se je razbil na drobne kose in valovi Drave so za vedno kopopali gg. Volčiča, Baznika, Ribiča in Deržečnika. Rešil se je slučajno samo brodar na par deskah in izplaval na suho pri posestniku Času. Od razbitega čolna so našli doslej samo obojestranski naslonjač in nič drugega. Od utopljenecv pa ni doslej nobenega sledu. Pravijo, da jih ni odneslo preko Fale, ampak da bo spustila Drava na površje trupla šele tekem 8—10 dni.

Ta ravnokar opisana velika in grozna nesreča se je doigrala v noči od 9. na 10. t. m. in bo vsem prebivalcem Dravske doline stala v trajno žalostnem spominu. Ljudje v Dravski dolini so radi groznega slučajja, kakor ga ne beleži zgodovina, silno potrli in preplašeni in o-sobito še radi tega, ker je bil rajni Volčič duša cele Dravske doline, kjer ga je vse, staro kot mlado, dobro poznalo, ljubilo ter upoštevalo.

Uboge žrtve, ki so našle skupno nenadno smrt, so že prejele svoje večno plačilo, naša dolžnost je, da jim ohranimo trajno hvaležni spomin v molitvi in priprošnjah za njih večni mir ter pokoj pri neskončno usmiljenem Sodniku!

Tedenske novice.

Duhovniška vest in važno za katehete. Obletnico mašništva obhaja letnik 1889 dne 16. julija t. l. pri Svetemu Roku nad Smarjem pri Jelšah. Katehetom na ekspozitivnih šolah se bodo zopet nakazale nagrade za čas od 1. avgusta 1922 do 30. junija 1923. Višji šolski svet je že prejel iz Beograda tozadevne kredite. Da pa primejo katehete te nagrade, morajo izpolniti posebne prijave na višji šolski svet. Vzorci za te prijave so najti v škofijskem uradnem listu l. 1923, št. II, str. 15.

Vinotoči (Gostilne pod vejo) so na posredovanje narodnega poslanca Fr. Zehca dovoljeni vsem malim in kmetskim vinogradnikom, ki tudi ne ostanejo tam, kjer je ime vinograd. Vse one, katerim je bila prošnja odbita, opozarjamo, da naj napravijo novo prošnjo, ki se ji morda uslišala, ter izdalo dovoljenje. Ako jim politične oblasti ne gredo na roke, naj se blagovolijo obrniti na poslance.

Mariborske novice. Mariborčani so zelo veseli lepega vrženja in naše zeleno Pohorje bo sedaj ob nedeljah ter prazniških polno izletnikov iz Maribora. Vsled dolgotrajnega deževja močno narasla Drava je že precej upadla in skoro vsaki dan se pripelje iz Dravske doline v Maribor po pet velikih splavov, ki po kratkem odmoru odptovejo proti jugu. — Zadnjič smo poročali o vltomu v Spodnještajersko ljudsko posojilnico. Policija je zdaj izsledila pravega uzničevca v osebi železničarskega ključavničarja Kristofiča, ki je dejanje priznal in policiji tudi pokazal prošor v betnavskem gozdu, kjer je bil zakopal in skrtil iz blagajne pokradeno zlatino. Radi vltoma posojilnica ne bo trpela nobene škode. — V Mariboru se je osnovala posebna nova akcijska družba, ki bo zgradila v Koroškem prdmeslju novo zvonolivarno. Družba bo začela na jesen z vltivanjem zvonov. Načelnik družbe je po Slovenskem Stajerskem dobro znan pozlatar Alojzij Zoratti. — Mariborska Orjuna pa je zadnji teden precej mirovala, ker je pač glavni orjanski razgrajč, takozvani «zeleni zrnaj», železniški revident Škerjanc še vedno pod ključem. Strogi zaporj prav po-